

Athenaeum Kiadó Könyvklubja: Limit

2010 december 20. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Ha egy történet 2025-ben játszódik, felmerülhet a kérdés, hogy ez a science-fiction vajon mennyire science. Nem ugrunk több száz évet el?re az id?ben, nem utazunk a Galaxison kívülre, nem keresztez?dünk idegen létformákkal, egyszerűen megnézzük, mi lehet a közeli jöv?nk. Mi történhet akár a saját öregkorunk idején a világban.

Amikor a kezembe került a két, egyenként 700 oldalas kötet, lassan olvasó, folytonos időhiányban szenvedő ember lévén majdnem visszariadtam, ráadásul a sikerkönyvektől való félelmemet is le kellett küzdenem.

Azonban el kell ismernem: a Limit nem véletlenül lett sikeres. A szerző semmit nem bíz a véletlenre, és használ ugyan kliséket, de annyira jól variálja őket, hogy – ameddig nem akarjuk velük elemezni a szereplőket és szituációkat –, ezek a klisék egészen észrevétlenek maradnak. Emellett hatalmas méveltségtől árulkodik a könyvben szereplő helyszínek pontos ismereteken alapuló bemutatása (sőt, továbbfejlesztése), és a végig felbukkanó zenei utalások a Nirvanától Ligeti Györgyig.

„A párbeszédetek olyan hitelesek, hogy Dan Brown nyugodtan tanulhatna tőle” – írják a *sueddeutsche.de* cikkében. Brownnak (Da Vinci kód) a történetvezetésben is lenne mit ellesnie Schätzingtől. A rendkívüli terjedelem persze nagyobb szabadságot ad a mellékszálak gombolyításában, ugyanakkor benne rejlik a fonalvesztés komoly esélye is. Az, hogy nem felejtjük el az első ötszáz oldalon a karakterek felét, máris írói bravúrnak minősíthető. Szereplő pedig van bőven. Megismerjük a világ 2025-ben leggazdagabbnak számító embereit, akiket Julian Orley (feltehetően a legesleggazdagabb) trombitált össze egy Hold-utazásra.

Persze nem csupa szívjóságból kirándultatja őket, hanem azért, hogy befektetéseket szerezzen holdbéli vállalkozása számára. 2025-ben ugyanis már hasznosítani tudjuk az emberiség legújabb energiaforrását, a hélium 3-as izotópját, ami a Holdon szinte korlátlan mennyiségben van jelen. Természetesen nem álltam meg, hogy utána ne nézzek, mi az a hélium-3. Egyáltalán lehet-e ennek bármi valóságalapja, vagy ezen a ponton derül majd ki, hogy a Limit ugyan nem annyira science, de nagyon is *fiction*.

Aki pontosan tisztában van a fizika és fizikai kémia napi állásával, ezt a bekezdést nyugodtan ugorja át, de bevallom, nekem csupa újdonság volt, amit rövidke nyomozásom során megtudtam. 1996-ban három nagyszerű tudós (*Douglas Osheroff, David Lee és Robert Richardson*) részesült fizikai Nobel-díjban a hélium-3-mal kapcsolatos kutatásaiért. Több, mint húsz évi kísérletezés után tették közzé az eredményeiket erről az izotópról, ami bizonyos körülmények közt szuperfolyadékként viselkedik. Ez olyan halmazállapot, amiben alacsony hőmérsékleten az anyag (nagyon egyszerűen fogalmazva) össze-vissza folyik, akár a gravitáció ellenében is, tehát például képes „kimászni” egy edényből. Másként: a viszkozitása nulla. Ez az állapot legjellemzőbben a hélium 3-as és 4-es izotópjánál figyelhető meg. Arra nem sikerült választ kapnom, hogyan függ mindez össze az emberiség számára felhasználható energiával, de ezt betudom az ismereteim hiányának (ha valaki esetleg tudja, írja meg). Úgy döntöttem, hogy egyszerűen elhiszem Schätzingnek, hogy ez az egyik lehetséges megoldás a Föld energiahiányára.

A korban, melyben járunk, a magántulajdon teljes elretörését élik éppen a földlakók. Orley (és családja) cége legfeljebb kis szövetségesének, majdnem játszópajtásának tekinti a NASA-t, vagy akár az Amerikai Egyesült Államokat. Az a ma is megfigyelhető folyamat, amelyben például az olajbárók gyakorolnak komoly nyomást a kormányokra, fejlődik tovább, virágzik globális méretűvé.

Julian Orley nagyon is megfogható figura, aki akár napjainkban tesz szert egyre nagyobb nyereségre a

turizmusból. Népszerű, idősödő üzletember, aki olykor úgy érzi, tennie kell valamit az emberiségért. Az oroszok leggazdagabb emberének aggodalmaira például így felel a holdutazás elterjedésénél: „Lehet, hogy egy kráter csúcsán fog állni és b?g majd, lehet, hogy csupán feltesz bizonyos létkérdéseket, de meg fog változni. Nincs visszaút, ha az ember a Földet a világ?rb?l látta, holdnyi távolságból. Nem tehet mást, csak beleszerelmesedhet... Komolyan elhiszi, hogy hagynám bárkinek is, hogy rossz célokra használja a technológiámat?”

Gigantikus vállalkozásában a testileg-lelkileg törekeny lánya, Lynn a legf?bb szövetségese, akit kezdett?l fogva baljós el?érzetek gyötörnek. Orley-ék megépítették a világ első ?rliftjét, ami nagyszer? ugródeszkát jelent a Holdra. Ez egy olyan fegyvertény, amivel valóban nem versenyezhet egyetlen nemzet ?rkutatása sem. Innent?l az ? kezükben van maga a Hold is, illetve az ottani bányászat. ?k építik meg kísér?bolygónkon az első szállodát is, ahová csodálatos kirándulást teszünk a Föld leggazdagabb embereivel. Ebben az impozáns társaságban van jelen egy ?rliftezés erejéig az öreged? David Bowie is, mint Julian jó barátja, aki szívesen szórakoztatja a csapatot, de a Holdra mégsem tart velük. Ez az egyik kedvenc jelenetem, nemcsak a jól megírt párbeszéd, hanem az itt felmerül? kérdések miatt is. Nagyon dob a hitelességen egy ismert, valóságos ember szerepeltetése, aki ráadásul nem mond hülyeségeket, nem adnak a szájába életidegen mondatokat.

Miel?tt bárki azt hinné, hogy a Limit csak a high-tech szupergazdagság világában mozog, fel is vesszük a második fontos szálát Sanghajban, egy Owen Jericho nev? nyomozóval és egy ellenálló lánnyal, bizonyos Yoyóval, aki minden eszközt megragad a kínai szocializmus elleni lázadásra. Ez persze komoly bajba sodorja. Kínában ismerjük meg képzelt jövőnk nagyon is elképzelt? árnyékvilágát is, a Quyu nev? külvárosban, ahol a „hálózatból kimaradók” élnek. Sanghaj bemutatásában pontosan látjuk, mi mindenre lesz (vagy lehet) alkalmas a fejlett technika, a kibertér útveszt?in egészen orwelli képekig jutunk. A külvárost egy láthatatlan, de nagyon is valós szakadék választja el a fejlett központtól, ahol az emberek patkányok módjára élnek és halnak meg. Itt olvashatjuk a legmerészebb krimijeleneteket, megmártóztatunk pár liter vérben is, miközben a világ rózsaszín oldalán éppen az emberiség túlélésén fáradoznak.

„Quyu egy koncepció – mondja a külvárosról az egyik szerepl? – Az emberiség kétharmada városokban él, a vidék elnéptelenedett. Valamikor az összes város egybeér majd. Mint a rákos daganatok, olyanok: beteg, elburjánzó szövet, csak a városmagok egészségesek, beágyazva a pusztulás sivatagába. (...) A többi az állattenyésztet, beszél? állatok, akik abba a nevetséges hitbe ringatják magukat, hogy egy isten szereti ?ket. (...) A teremtés söpredékei. A kísérlet sikerületlen részei. (...) Az univerzumnak megvannak a maga fényesen csillogó centrumai. És miért? Mert köztük a sötétség uralkodik? Hallotta már valaha is, hogy fényt kellene gyűjtani az univerzum sötétjében?”

Egy harmadik, szintén baljós szálát is gombolyítunk, igaz, itt csak mellékesen. Azét az üzletemberét, aki a meg nem újuló energiaforrásokból gazdagodott meg, s így éppen tündöklése végén jár. ? az, aki egy ellene irányuló merénylet miatt nem vehet részt a holdutazáson. Helyette egy jelentéktelen, feltörekv? fiatalember érkezik meg a Gaia nev? szállodába, a Holdra, ahol már az első estén különös mellékutakon jár.

Hogy ez a három, önmagában is izgalmas szál hogyan találkozik, miféle jövő vár ránk Schätzing szerint, azt természetesen nem árulom el. Csak annyit, hogy a két vastos kötet bőven tartogat meglepetéseket és gondolkodnivalót mindenkinek. A Limitet olvasni olyan, mint egy izgalmas filmet nézni, közben mégis sokszor vetődnek fel morális és etikai kérdések, amit például egy ponyvától vagy egyszerű akció-történettől egyáltalán nem is várnánk.

A könyv megrendelhet? a következő címen:

Frank Schätzing: Limit

<http://www.lira.hu/hu/konyv/szepirodalom/sci-fi-fantasy-krimi/limit>

olvassbele.hu, Szeifert Natália

Ajánló